

Vzpomínky na listopad 1989

“dvouhodinovka” dějepisu pro střední školy (s výukou dějepisu více než 2 roky)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis / Společenskovědní seminář

Tematický okruh: Moderní doba - soudobé dějiny

Učivo: Pád komunistického režimu / Demokracie a diktatura

Vzdělávací cíle:

Žák při procházce virtuální výstavou a při práci s badatelským listem

- rozvíjí pozorovací schopnosti
- analyzuje a interpretuje obraz a text
- posoudí a vybere heslo tehdejších studentů
- zamyslí se nad prožitky konkrétního člověka, nad změnami, které se promítly do jeho života po roce 1989, a zformuluje pro něj otázky
- seznámí se s vnímáním listopadových událostí v rozhovoru s pamětníkem a specifickým způsobem ho zhodnotí
- vyjádří své přesvědčení o vlastním jednání

Časová náročnost: 60-70 minut

Metody:

- prohlídka virtuální výstavy - pozorování exponátů
- analýza hesel a výběr toho nejvýstižnějšího
- popis člověka a vcítění se do něj
- formulace vhodných otázek
- porovnání doby před rokem 1989 a po něm
- kritické čtení textů - vzpomínek pamětníka
- výběr a parafráze informací
- přiřazení vybraných informací k obrazovému materiálu

Informace, které by měli dostat žáci pro úspěšnou práci s badatelským listem:

- otevřete si badatelský list Vzpomínky na listopad 1989 na stránce

<http://www.muzeumprahy.cz/muzeum-pomaha-skolam/>

- badatelský list si můžete vytisknout nebo podle něj plnit úkoly do jiného dokumentu

- prohlédněte si virtuální výstavu Listopad 1989 v pražských ulicích na webu Muzea města Prahy
- netrapte se tím, že některé popisky jsou rozmazané a nečitelné
- pro získání základních informací stojí za přečtení tabule Proč zrovna 17. listopad (vlevo u vstupu) a Pátek 17. listopadu 1989 (vedle koutku s vybavením dřívější domácnosti)
- splňte úkoly uvedené v badatelském listu
- úkoly nemají jedno správné řešení, záleží na vás, jak si s nimi poradíte
- vypracované úkoly pošlete svému učiteli dějepisu

Metodické komentáře pro úspěšné splnění hodiny

Žák:

- pohybuje se ve virtuální výstavě Listopad 1989 v pražských ulicích, kde se lze různě otáčet a přibližovat k exponátům
- prohlíží si fotografie, plakáty a další exponáty z 80. let 20. století, může si přečíst některé informační tabule
- zpracuje úkoly
- vyjadřuje své pocity a domněnky
- vyhledává fotografie s transparenty demonstrantů a plakáty a vybírá z nich nejlépe vypovídající heslo
- pozoruje fotografie, vcití se do konkrétního člověka a představuje si jeho život
- v souladu s předešlým bodem promýšlí a formuluje otázky
- porovnává období před rokem 1989 a po něm a uvádí příklady odlišností
- čte vzpomínky pamětníků na stránce Ústavu pro studium totalitních režimů "Velké a malé příběhy moderních dějin - rok 1989"
- vybírá zajímavé informace a vlastními slovy je zaznamenává
- posuzuje vybraný rozhovor v kontextu virtuální výstavy a přiřadí ho k odpovídajícímu obrazovému materiálu
- svůj výběr přiřazení zdůvodňuje
- zamýšlí se nad tím, jak by se sám zachoval
- pro získání dalších informací může využít níže uvedené odkazy, které mu poskytne učitel
- pokud se úkol zaměřuje na žákův názor, hodnotí se kvalita argumentace, nikoli názor samotný

Náměty na další využití tématu:

Žáci mají na výběr **rozšiřující úkol**, jehož vypracování lze využít k mezipředmětovému propojení s českým jazykem. K provedení rozhovoru s pamětníkem je dobré

poznamenat, že tazatel by měl pokládat nejprve konkrétní otázky, kterými dotazovaného co nejvíce přiblíží dané době a osobním vzpomínkám na vlastní život v ní.

Faktografie propojená s autentickými videozáznamy: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/historie/17-listopad-1989-minuta-po-minute-online-ceskoslovensky-rozhlas_1911170600_ako

Sametová revoluce 1989, Občanské fórum, historický kontext:

http://www.muzeumnachod.cz/wp-content/uploads/2019/11/2019-12-12_of_texty.pdf (prvních šest stran)

Na stránce <http://www.muzeumprahy.cz/muzeum-pomaha-skolam/> je umístěn další badatelský list - Místa sametové revoluce, který můžete také využít.

Muzeum hlavního města Prahy
Lektorské oddělení, 2020

www.muzeumprahy.cz